

Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Porunca iubirii între Români Pastorală I. P. S. S. Nicodim, Patriarhul României

Iubiți Fii ai Sfintei Biserici Ortodoxe Române,
Scumpi Cetățeni ai României.

Acum aproape două mil de ani lumea se afla la o cumplită răspântie. Pretutindenea războaie și vești de războaie. Pretutindenea frământări și turburări, așa încât cel mai bun fiu al omenirii nu mai nădăjduia pacea și liniștea decât numai de sus dela Dumnezeu.

Și de acolo a și venit. Atunci s'a arătat în lume Mântuitorul Iisus Hristos și a întemeiat pe pământ împărăția lui Dumnezeu, adică Biserica creștină.

Acestei împărății i-a dat El cea mai minunată legătură, cea mai slăvită constituție din câte s'au dat vreodată: Dumnezeuasca Evanghelle. Într'ansa se cuprind toate rândurile de temelie a conducerii Bisericii și a călăuzării în viață a fiecărui creștin.

Din mijlocul tuturor poruncilor evanghelice răsărea ca un far luminos porunca de temelie cea mai puternică a împărăției lui Dumnezeu celei de pe pământ, răsărea porunca IUBIRII, care este și pecetea deosebită a acelei împărății, adică Bisericii, a comunității creștine.

Ascultați-o dar clar din gura Mântuitorului Hristos. El zice celor dintâi membri ai Bisericii sale: „Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit eu. Întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenici ai mei, de vești avea dragoste între voi”.

Până unde trebuie să meargă această dragoste a credincioșilor lui Hristos unul către altul, tot Mântuitorul arată, când zice: „Și dragoste mai mare nimănui nu poate să arate, decât ca cineva să-și pule sufletul său

pentru prietenul său, pentru semenii săi”.

Iată dar porunca de temelie a împărăției lui Dumnezeu pe pământ, a Bisericii creștine. Din aceasta trebuie să răsără cea mai deplină iubire între fiii împărăției lui Dumnezeu, între credincioșii Bisericii creștine.

Și în cea dintâi rugăciune arhierescă a sa, Mântuitorul anume pentru această untre se roagă Părintelui ceresc, când zice: Descoperit-am numele Tău oamenilor, pe care mi l-ai dat mie. Aceștia erau ai Tăi și mi l-ai dat mie și ei au păzit cuvântul Tău... Eu pentru aceștia mă rog, și nu numai pentru aceștia, ci și pentru toți cei ce vor crede în mine prin cuvântul lor, ca toți să fie una: Precum Tu, Părinte ești una cu mine și eu sunt una cu Tine, așa și ei să fie una întru noi, ca să cunoască lumea că Tu mi l-ai dat mie”.

Iată dar ce pietre de temelie a pus Mântuitorul Bisericii sale și iată pe ce pârghii trebuie să se sprijinească fiecare fiu al Bisericii lui Hristos: IUBIREA ȘI UNIREA.

Iubiți Fii ai Sfintei Biserici Creștine Române, Scumpi Cetățeni ai României

Și lumea de astăzi toată se află la o grea răspântie. Dela un capăt la altul al lumii războaie și vești de războaie. S'a sculat tocmai cum spune la Evanghelle, popor peste popor și împărățiile peste împărățiile.

Și în mijlocul acestui învălmășag general se află și scumpa noastră patrie. Ba pare că ea e mai primejduită decât alte țări, pentru că

O înaltă vizită a I. P. S. S. Dr. Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului, la vicariatul nostru din Alba-Iulia

Ziua de 14 Februarie 1941, când I. P. S. S. Mitropolitul dr. Nicolae Bălan a venit în Alba-Iulia, este o dată de mare importanță în istoria vicariatului ortodox român din Alba Iulia.

Acest organism s'a înființat pentru conducerea treburilor bisericesti a părții rămase în România, din eparhia Clujului.

Au trecut aproape 6 luni de atunci și înfruntând prin priceperea și străduința neobosită a P. C. S. protopopul Alexandru Baba și consiliului său, nenumărate piedici, vicariatul a dovedit cu prisosință viabilitatea și utilitatea sa.

P. S. S. Nicolae Colan, episcopul nostru canonic, cu toată dorința fierbinte de arhipăstor de a veni între fiii săi dohovnicești, nu a avut putința să plece din Cluj.

Granița blestemată, care desparte în două eparhia sa, rămâne de nestrăbătut, până la plinirea vremii mult așteptată.

De aceea trebuie să umple de

pare că între noi s'a răcit iubirea frățească și creștinească, s'a destrămat unirea așa de prețioasă de Dumnezeu și așa de trebuincioasă pentru oameni.

Ce s'at vă poate da Biserica în asemenea împrejurări grele? Fiindcă toți cetățenii scumpei noastre patrii sunt și fii ai sfintei Biserici, și toți fiii sfintei Biserici sunt și cetățeni ai Patriei, apoi socot că cel mai bun s'at este tot acela, pe care l-a dat Mântuitorul primilor credincioși ai Bisericii sale.

Deschid dar sfânta Evanghelle și las să vă grăiască El, Dumnezeescul nostru Mântuitor. Ascultați-l: „Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, cum v'am iubit eu. Întru aceasta, vor cunoaște toți că

Continuare în pag. 2.

bucurie inima preoșimii și a poporului dreptcredincios din vicariat venirea I. P. S. S. mitropolitului dr. Nicolae Bălan, căci prin acest act se constituie o organizare mult promițătoare și se răsplătește o activitate plină de avânt.

I. P. S. S. mitropolitul al Ardealului a sosit, direct din Sibiu, fiind însoțit de P. C. S. E. Cioran, consilier mitropolitan, la orele 11 dim. la vicariat.

Aici a fost întâmpinat de P. C. S. protopopul Alex. Baba, președintele vicariatului, împreună cu P. C. S. dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial și ceilalți funcționari, relevând condițiunile precare în care este nevoit să lucreze acest serviciu de real folos pentru Biserică.

I. P. S. S. mitropolitul Nicolae al Ardealului s'a convins personal, atât despre munca serioasă și temeinică de până acum a vicariatului, cât și despre necesitățile viitorului.

Prin cuvintele izvorite dintr'un adevărat suflet părintesc, a exprimat întreaga sa mulțumire pentru realizările constatate și a promis întreg înaltul său sprijin, ca serviciul să poată continua într'un cadru deplin normal. Spre acest scop a și dispus să se acorde sume de 100.000 lei, pentru trebuințele vicariatului, încât astfel să-și poată consolida situația. Vicariatul este și va rămâne un serviciu al sfintei eposcopii al Clujului și sub îndrumarea spirituală a episcopului nostru canonic, P. S. S. Nicolae Colan, care-și va exercita toate drepturile prin acest organism.

Astfel I. P. S. S. mitropolitul Nicolae a pus o piatră de hotar în dezvoltarea acelei instituții bisericesti și soluțiile preconizate, cu prilejul acestei înalte vizite, deschid posibilități dintre cel mai promițătoare.

Cu toată recunoștința, preoși și popor din vicariat, rostesc astăzi ca o caldă rugăciune:

Întru mulți ani înalt Preasfințite Stăpâne!

Porunca Iubirii; pastorala I. P. S. S. patriarhului

continuare din pagina 1

sunteți ucenici ai mei de veți avea dragoste, între voi. Și dragoste mai mare nimenea nu poate să aște, decât ca cineva să-și pună sufletul său, pentru prietenii săi, pentru semenii săi.

*Părinte sfințe, descoperi-
am numele Tău oamenilor,
pe care mi l-ai dat mie din
lume. Aceștia erau ai Tăi și
mi l-ai dat mie și ei au
păzit cuvântul Tău... Eu pen-
tru aceștia mă rog, și nu
numai pentru aceștia, ci și
pentru toți cei ce vor crede
în Mine prin cuvântul lor,
ca toți să fie una: Precum
Tu părinte ești una cu Mine
și eu sunt una cu Tine, așa
și ei să fie una întru noi,
ca să cunoască lumea că
Tu m'ai trimis.*

*Ascultați dar porunca cea
vecinică și pururea nouă de
iubire a Mântuitorului! Fiți
prin iubire toți una! Strân-
geți-vă toți ca unul împre-
jurul celor rânduiți de Du-
mnezeu că conducă Româ-
nia! Strângeți-vă împrejurul
Regelui, împrejurul Cărmu-
torului Statului, a Guvernu-
lui și alcătuiți cu oștirea
Țării o singură stâncă, strâns
legate prin cimentul iubirii,
și atunci Patria și Neamul
vor dăinui cât stâncile Cea-
hlăului și ale Carpaților.*

NICODIM

Patriarhul României

Se va citi aceasta pastorala în toate
bisericele, Duminică 23 Februarie a. c.

Rolul preotului în asistența bolnavilor și medicina socială

(continuare)

Din descoperirea dumnezeiască depusă în N. T. unde se află Evanghelia și faptele Mântuitorului, se poate vedea cu câtă iubire și jertfă a mântuit Isus Christos neamul omenesc din robia păcatului în care căzuse prin trufașa neascultare a protopărinților: Adam și Eva.

Drept urmare după cele propovăduite, Mântuitorul nostru Isus Christos cere dela toți aceia care primesc Evanghelia sa, ca să îndeplinească și ei faptele iubirii deaproapelui, căci numai: Întru aceasta vor cunoaște toți că ai mei ucenici sunteți dacă veți avea dragoste între voi" (Ioan C. 13. V. 35.)

Și într'adevăr încă dela începutul creștinismului virtutea iubirii deaproapelui a devenit un principiu nou de viață care s'a arătat prin întemeierea instituțiilor de ocrotire a celor lipsiți ori bolnavi

Prin iubire frățească a primilor creștini s'a început în mod siste-

No. 501—1941.

Comunicat

In conformitate cu dispozițiunile regulamentului fondului de înmormântare, s'a plătit din partea Vicariatului nostru familiei decedatului preot Amos Oprisău din Pătrângenii, suma de 50,400 lei, adică ajutorul, plus cotizațiile încasate la noi.

Acesta este al doilea ajutor, plătit de Vicariat.

Președinte: Secretar:
AL. BABA Pr. T. CIURUȘ

Nr. 513—1941

Comunicat

Indrumăm pe C. Preoți a observa cu cea mai mare strictețe ordinul Dlui General Ion Antonescu, publicat în Mon. Of. No. 31 din 6 Februarie 1941, în Decretul Lege No. 236.

Pentru o mai bună orientare, reamintim obligațiunile următoare:

— personalul dela toate autoritățile de Stat militare și civile, precum și cel dela instituțiunile autonome, este obligat a păstra cea mai desăvârșită discrețiune asupra chestiunilor, de orice natură ar fi, ce se lucrează sau discută în interiorul serviciilor respective,

— este absolut interzis a se comunica de către militari și funcționari, în interiorul instituțiilor sau în afara lor, lucrările ce se execută sau orice măsuri în studiu sau aplicare, la care concură sau de cari au cunoștință,

— este deasemenea, cu totul interzis a se duce discuțiuni pe străzi, în localuri publice sau în familii, cu privire la lucrările ce se fac sau măsurile autorităților de Stat, de care au cunoștință prin natura serviciului ce îndeplinesc,

— personalul militar și civil, oricare ar fi funcțiunea ce deține, este oprit să discute chestiuni politice, economice sau militare, cu legațiile străine sau cu membrii ei, Chestiunile politice nu se discută decât cu șefii legațiilor direct de Domnul General Antonescu. Chestiunile militare, cu Seful Marelui Stat Major al Armatei. Chestiunile economice, numai cu Ministerul Economiei Naționale, Subsecretarul de Stat dela Economia Națională și Ministerul Coordonării.

— persoanele militare și civile oricare ar fi calitatea și funcțiunea lor, care nu se conformează întocmai dispozițiilor arătate mai sus, precum și acei cari având cunoștință despre aceste fapte nu le denunță sau întârzie să le denunțe, vor fi trimiși în fața instanțelor de judecată și vor suferi rigorile legilor în vigoare.

Indiscrețiunile noastre, chiar cele cari ar fi considerate fără însemnătate, pot fi exploatate de dușmani și folosite în acțiunile de sabotaj, pentru a neliniști funcționarea normală a serviciilor publice, aprovizionările armatei, etc.

Președinte: Secretar:
AL. BABA Pr. T. CIURUȘ

Nr. 540—1941

Comunicat

Se pune în vedere C. Preoți a căror copii împlinesc etatea majoratului, adică 21 ani, ca până la 1 Martie 1941 să-i anunțe Consiliului Vicarial pentru a fi scoși din Statul de plată.

Asemenea se vor comunica eventualele cazuri de căsătorie sau moarte a copiilor, din anul financiar curent.

Cei ce nu se vor conforma acestei dispozițiuni, vor avea de suferit urmările legale.

Președinte: Secretar:
AL. BABA Pr. FI. Geomolean

Nr. 516, 1941

Comunicat

Onor. Minister al Cultelor și Artelor, Direcțiunea Cultelor, ne comunică cu adresa No. 5512 din 6 Februarie 1941, că pe viitor toate cererile trebuiesc adresate Ministerului numai pe cale ierarhică, adică prin Chiriarhie în cazul nostru prin Consiliul Vicarial — cunoscând, că toate petițiunile înaintate direct Ministrului, vor rămâne nerezolvate.

Deasemenea se pune în vedere, că toate cererile înaintate pe cale ierarhică și cu caracter personal trebuiesc timbrate, deoarece în caz contrar se vor înainta acele cereri, Ministerului de Finanțe pentru aplicarea amenzei corespunzătoare.

C. Preoți sunt poțitiți a se conforma acestor dispozițiuni categorice.

Președinte: Secretar:
AL. BABA Pr. T. CIURUȘ

No. 500, 1941

Comunicat

In conformitate cu dispozițiile regulamentului Fondului de înmormântare, s'a plătit din partea Vicariatului nostru suma de 50.000 lei, erezilor preotului Traian Costea din Treznea la data de 9 Sept. 1940, ucis mișelește de unguri.

Acesta este primul ajutor plătit de noi. Vicariatul, deși se luptă cu greutățile mari ale începutului, a făcut tot ce a putut spre a sări în ajutorul acestei familii nemângăiate. Era o datorință creștinească, pe care Vicariatul a rezolvat-o prompt și înfruntând toate greutățile materiale.

Președinte: Secretar:
AL. BABA Pr. T. CIURUȘ

matic a se organiza instituțiuni ca „diaconii și diaconesele” care în Ierusalim mai întâiu s'au în-
deletnicit cu ocrotirea și ajutarea celor năpăstuiți.

Indată ce Biserica creștină a scăpat de persecuția păgânilor, s'a început adevărata asistență socială care până atunci n'a mai fost la nici un popor din lumea veche.

Când creștinismul fu declarat religie de stat inviolabilă și avuțiile templelor păgâne au fost date în stăpânirea Bisericii creștine atunci pretutindeni unde a ajuns evanghelia cea nouă, s'au ridicat din partea comunităților creștine un număr însemnat de instituții anume pentru ajutorarea și ocrotirea oamenilor săraci sau nepuțințioși așa încât pe vremea Sf. Ioan Gură de Aur (347—438) bisericile din Constantinopol, zilnic hrăneau 3000 de săraci, afară de cei bolnavi și străini¹⁾

¹⁾ Conf. Dr. V. Ciobanu: Preoții în medicină, Cluj 1938, pag. 14.

Creștini de pretutindeni, urmând ziselor Mântuitorului, cu o frățească iubire s'au dedicat pentru îngrijirea bolnavilor, jertfind și din comorile lor vremelnice ca să-și câștige prin aceasta comoara cea vecinică. Sf. Vasile cel Mare a făcut odată o vizită canonică la un preot Anastasie, dintr'un sat. Avastasie, după slujbă, i-a spus lui Vasile cel Mare că e om sărac și muncitor de rând. Sf. Vasile îl invită să spună despre bunătatea sa ceva. Atanasie a răspuns că el nu a făcut nimic bun pe pământ. Atunci Sf. Vasile, cu suita lui, s'au dus la un bordei, a deschis ușa bordeiului cu cuvântul și a găsit acolo un bolnav de lepră. Sf. Vasile îl întreabă pe Anastasie: „Pentru ce ai voit să-mi tănuiești această comoară a ta” Acești bolnavi erau comorile preoților și ale episcopilor creștini! Această concepție de viață nu s'a cunoscut până la Christos¹⁾

Precum prin creștinism șirul

¹⁾ Dr. V. Ciobanu l. c.

anilor se numără dela venirea Mântuitorului. Hristos, tot așa opera asistenței sociale; ieșită din concepția cea nouă a iubirii deaproapelui, își așează începutul odată cu întemeierea creștinismului. Adevărul acesta se cuvine să-l recunoască totdeauna atât cei care sunt ocrotiți cât și cei care au sub tratamentul lor pe cei în ne-
cazuri și dureri; cei ocrotiți să aibă credința tare în Dumnezeu iar cei care vindecă și au sub ocrotire pe cineva, să fie cu duhul dragostei pe care au avut-o și primii creștini când s'au devotat pentru opera de ocrotire și asistență socială. Nici unii nici alții să nu uite că: „Mântuitorul Isus Christos, Flul lui Dumnezeu a aprins focul iubirii deaproapelui în sufletele oamenilor și prin aceasta a pus bazele adevăratei asistențe sociale.”

Exemplul Mântuitorului l-au urmat Apostolii și urmașii lor episcopii, preoții și diaconii, susținând focul sacru al iubirii deaproapelui.”¹⁾ (va urma)

¹⁾ Idem V. C. pag. 17.

Educația tineretului va fi radical reorganizată pe baze noi

Marți 11 Februarie s'a ținut un Consiliu de miniștri prezidat de domnul General Ion Antonescu, luând parte toți miniștri și subsecretarii de stat.

Domnul General Iosif Iacobici, ministrul Apărării Naționale, în numele guvernului, a prezentat d-lui General Antonescu felicitări pentru înălțarea sa la cel mai înalt grad ce se poate conferi celui mai vrednic ostaș, în timp de pace.

D. General Antonescu a mulțumit călduros pentru felicitările ce i-au fost exprimate.

S'au luat apoi următoarele hotărâri:

1. D. General Antonescu a dat dispozițiuni pentru accelerarea lucrărilor privitoare la reorganizarea Ministerelor și încadrarea funcționarilor publici.

2. Educația tineretului va fi radical reorganizată, pe baze noi. Tineretul, dela școala primară până la Universitate va fi reeducat în spirit național patriotic.

Se va pune o deosebită grijă pentru îndreptarea tineretului și a îndrumătorilor lui spre școală și spre munca rodnică și folositoare țării și neamului românesc.

3. In ce privește Biserica, preoțimea se va reintoarce la Altar iar ierarhia dintre slujitorii bisericii, va fi respectată cu strictețe.

4. Se va da o cât mai mare dezvoltare operei de asistență socială. La sate vor funcționa dispensare mobile. Parte din medicii refugiați din Capitală, vor fi repartizați de Ministerul Munii Sănătății și Ocrotirilor Sociale în provincie, unde se simte nevoia.

Pentru o mai bună pregătire a studenților în medicină, ei vor fi obligați a face practică la țară în fiecare vară, câte două luni.

5. S'a luat act de declarațiunile d-lui subsecretar de Stat al ministerului de finanțe, că executarea bugetului se face în condiții satisfăcătoare.

6. Departamentele economice, împreună cu Banca Națională, vor lua măsuri pentru intensificarea acordării creditelor necesare pentru sporirea producției.

7. Domnul General Antonescu a dispus a se face un control inopinat și cât mai des pentru verificarea la fața locului a produselor repartizate prin blocarea consumului intern și armatei.

8. Se vor reînnoi dispozițiunile date de către autorități cu privire la măsurile de apărare pasivă.

Suspendarea aplicațiunii decretelor-legi privind punerea în retragere și pensionarea personalului de direcție administrativ și de control al ministerului educației naționale, cultelor și artelor

Acest personal poate fi rechemat prin decizie ministerială

D. General I. Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri a semnat următorul decret:

Art. 1. — Se suspendă aplicațiunea decretului lege nr. 3343 din 1940 și a decretului lege nr. 114 din 1941, privind punerea în retragere și pensionarea personalului de direcție, administrativ și de control al Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor și instituțiilor anexe.

Art. 2. — Ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor este autorizat să recheme în serviciu personalul pus în retragere în temeiul Decretelor legi arătate în art.

precedent, chiar dacă a intervenit actul definitiv de punere în retragere.

Rechemarea se va face prin deciziune ministerială, numai cu consimțământul funcționarului.

Nu pot fi rechemați funcționarii cari au împlinit limita de vârstă prevăzută de art. 35 din Codul funcționarilor publici.

Timpul trecut dela data punerii în retragere și pună la data rechemării cum și cel încă servit după rechemare se socotește timp util pentru calculul pensunii.

Art. 3. — Rămân fără urmare deciziunile provizorii de punere în retragere.

Eroismul sufletului

Evangelia lui Hristos s'a răspândit în lume prin stăruința în propovăduire a sfinților apostoli și a urmașilor lor, care îndamnau pe cei ce primeau botezul lui Hristos să fie plin de tărie și îndrăzneală în mărturisirea credinței lor, neînfricându-se nici de bătăi, nici de chinuri, nici de temnițe.

Prin acest eroism al sufletelor izvorât din credința neștrămutată că ei mărturiseau pe acela ce a zis: «Eu sunt calea adevărului și viața» (Ioan XIV 6), creștinii și-au croit un drum în lume, înfrângând toate piedecile, călăuziți fiind în totdeauna de îndemnul Mântuitorului: «În lume necazuri veți avea, ci îndrăzniți, eu am biruit lumea. (Ioan XVI, 33).

Aceeași tărie sufletească pe care și-o dă mărturisirea adevărului a arătat-o și neamul românesc încă dela începutul său, atunci când a avut să îndure toate răutățile celor ce-și făceau drum de trecere pe aici spre alte meleaguri, sau sând dușmanii hrăpăreți râvneau bogatul nostru pământ.

Neamul nostru în toată acea vreme fugea în munți, când năvăleau barbarii, să-și apere moșia și legea, când vrăjmașii eăutau să-i le răpească.

Din întreaga noastră istorie vedem că oricât de mari și de multe au fost necazurile, poporul nostru nu și-a pierdut nădejdea în Dumnezeu, ci prin toate a trecut cu bărbăție, împotriva du-se primejdiilor fără teamă și susținând fără intristare lupta cu greutățile și suferințele.

Conștilița că el în lupta pe care o ducea împotriva tuturor vrăjmașilor, slujește numai

dreptății lui Dumnezeu și dreptății neamului, i-a dat acea tărie sufletească, asemuită cu cea a celor dintâi creștini, ce-și dădeau cu seninătate viața pentru Hristos și Legea Lui.

Veacuri întregi de asupri și cutropiri Românii n'au avut altă armă de apărare decât legea lui Hristos și alt scut sau ajutor, decât pe bunul Dumnezeu. Cel mai mare titlu de glorie pe care-l au Românii în lume, e că au luptat eroic pentru credință, au fost atleți ortodocșiei și a creștinătății în general, au ajutat Bisericele subjugate de păgâni, au făcut misiune creștină.

Sentimentul nostru național a fost multă vreme credința. Ea a făcut educație poporului, a dat sângele ascultărilor și plinitorilor ei pentru propășirea patriei

De acelaș eroism sufletească au dat dovadă strămoșii noștri și în veacul al 18-lea, când erau siliți să se lapede de credința lor și să îmbrățișeze pe cea catolică și când țaranii simpli, dar încălziți de focul credinței, declarau în chip sărbătoresc că, „se supun crăiesei în toate lucrurile lumești și sunt gata de a-și pecetlui și cu sânge credința lor, dar cum sufletul aparține lui Dumnezeu care l-a zidit și l-a răscumpărat cu prețiosul sânge al fiului său, ei nu-l jertfesc de dragul nimănu, nu pot să se despartă de creștinii lor, pentru a primi alții uniți, ci mai bine vor muri, ca să-și dovedească astfel stăruința neclintită în vechea lor credință, precum și fidelitatea față de stăpânitorul țării și față de Dumnezeu”. (Dr. Silviu Dragomir: Istoria desrobirii religioase din V. 18).

Pr. Olimpiu Bucin
(Va urma)

No. 528—1941

Comunicat

Se aduce la cunoștința preoțimei noastre circulara Nr. 937 C. C. 1941 a Președenției Consiliului de Miniștri, în virtutea căreia Dl. General Antonescu, Conducătorul Statului, a hătărât destituirea imediată din Funcție, ridicarea dreptului la pensie și trimiterea în judecată a tuturor funcționarilor ce aparțin instituțiilor de Stat și care:

— au participat la rebeliune, luând poziție în contra oștirii sau comișând banditisme,

— au îndemnat pe alții la rebeliune, prin cuvântări, manifeste (scrise sau numai împărțite) și prin apeluri aduse la cunoștința publicului prin presă sau radio,

— au scos arme sau muniții din depozitele Statului, cazărmi sau fabrici,

— au prădat depozite publice și casse de bani,

— au insultat demnitarii Statului,

— au acuzat Guvernul de spirit iudaic și masonic, fără a putea dovedi cu fapte.

Toți aceștia vor fi judecați și pedepsiți cu toată asprimea prevăzută de legi. Clemența va fi aplicată numai pentru acei cari au mers orbește, fără să știe unde.

Președinte: Al. BABA. Secretar: Pr. T. CIURUȘ.

La Pompei s'a desgropat o arenă celebră de acum două mii de ani

De curând au fost sfârșite lucrările de restaurare ale grandioasei arene sportive, scoasă la lumină în zona arheologică Pompei și reînviată de către academicianul Majuri. Aci, acum două mii de ani, cei mai renumiți atleți ai timpului se manifestau în fața unui public numeros.

Pe coloanele care alcătuiau porticul arenei au fost descoperiți 465 grafiti (desene și inscripții executate cu un vârf ascuțit — aceste pompeiene sunt celebre) reprezentând vorbe de duh și figuri omești și caricaturi ai căror autori sunt mai mult ca sigur atleții și spectatorii care frecventau această arenă.

Inscripțiile au fost examinate de profesorul Della Corte, o somitate în materie, care a și înregistrat un număr însemnat din ele.

În preajma zidului înconjurător al arenei au fost desgropate cu prilejul lucrărilor, trupurile a 85 de oameni, care au încercat în timpul erupției Vezuviului să se salveze fugind pe lângă aceste ziduri.

Lângă una de aceste victime ale mâniei Vezuviului a fost găsită o trusă conținând instrumente chirurgicale în perfectă stare, hărăzite operațiilor oculiste.

Desfacerea căsătoriilor religioase

Sfântul Sinod în ședința din 12 Iunie 1940 a aprobat punerea în aplicare a următorului regulament:

Regulament pentru desfacerea căsătoriei religioase în Biserica ortodoxă română

ART. 1. — Căsătoria este o taină sfântă, o legătură permanentă, pentru întreaga viață între un bărbat creștin și o femeie creștină, cununați legal și canonic cu scopul de a se ajuta reciproc, a naște și a crește fii în frica Domnului. Principial căsătoria nu se desface decât prin moartea unuia dintre soți, sau prin intervenția unui fapt, care poate fi considerat echivalent cu moartea morală sau naturală a acestora.

ART. 2. — Preotul paroh este obligat a păstra și păzi intenția și permanența căsătoriei credincioșilor săi prin toate mijloacele pastorale ce-i stau la îndemână. În acest scop el veghează asupra buneii înțelegeri între soții creștini și caută să lămurească prin convorbiri și cuvântări ocazionale concepția credincioșilor privitoare la această legătură.

Iar atunci când află pe orice cale, că între doi soți a devenit o neînțelegere, sau că, învrăjbiți fiind, trăesc chiar despărțiți, îi va chema la sine și va mijloci împăcarea întreolaltă pentru a le restabili conviețuirea arătându-le întâi care este concepția superioară a Bisericii asupra căsătoriei, precum și obligațiile morale care izvoresc din aceasta. Le va arăta și urmările nefaste ale divorțului atât pentru cei divorțați, cât mai ales pentru copiii lor, cari rămân de multe ori fără îngrijire părintească; într'adevăr, părinții se înstrăinează de copiii din căsătoria dintâi, iar existența copiilor dintr'o căsătorie anterioară este de multe ori motiv de neînțelegere pentru soții intrați într'o nouă căsătorie.

Parohul va atrage atențiunea soților și asupra greutăților împreunate cu desfacerea căsătoriei, întâiu înaintea instanței civile și apoi a celei bisericesti, și că fără divorț bisericesc nu va mai putea contracta o nouă căsătorie bisericască.

ART. 3. — Dacă parohul n'a reușit să restabilească armonia între soți, și căsătoria civilă s'a desfăcut printr'o sentință definitivă de judecătoria civilă, transcrisă la ofițerul stării civile, ori care dintre soții ortodocși divorțați civil are dreptul să ceară desfacerea căsătoriei religioase.

Indată ce îi vine la cunoștință un divorț civil parohul încunoștințează în scris pe cei divorțați că nu s'a desfăcut și căsătoria religioasă, și că orice altă cununie civilă se consideră de Biserică drept bigamie, până când nu s'a desfăcut și bisericeste căsătoria anterioară.

ART. 4. — Dacă unul dintre

soți cere desfacerea căsătoriei, ea va fi pronunțată de Chiriarh pentru următoarele motive de divorț decretate de Biserică pentru ambele sexe:

- Adulterul (Matei V, 32 și X-X, 9);
- Intrarea în monahism (c. 48 Tr.);
- Decăderea dela creștinism (c. 72 Tr.).

Hirotonia este impediment canonic absolut pentru căsătorie. Căsătoria încheiată de ipodiaton, diacon sau preot după hirotonie este nulă.

ART. 5. — Preotul este răspunzător și pasibil de sancțiuni când din neglijență față de obligațiunea sa dela art. 3, cei în cauză vor putea proba că n'au avut cunoștință de dispoziția privitoare la desfacerea căsătoriei religioase și recăsătorindu-se civil au ajuns să trăiască în bigamie.

ART. 6. — Procedura formală pentru desfacerea căsătoriei religioase se începe la oficiul parohial de care ține cel divorțat civil.

ART. 7. — Cererea pentru desfacerea căsătoriei va fi timbrată și adresată parohului propriu.

La cerere se va anexa:

- Extrasul dela Ofițerul stării civile despre căsătoria desfăcută;
- Sentința judecătorească rămasă definitivă;
- Extrasul căsătoriei religioase a cărei desfacere se cere.

ART. 8. — Parohul primind cererea de divorț înzestrată cu documentele dela articolul precedent, va cita la oficiul parohial părțile și le va asculta la procesul-verbal asupra motivelor de divorț. Și dacă constată că refacerea căsătoriei între soții divorțați civil nu mai este posibilă, înaintează prin oficiul protopopesic actele Chiriarhului cu propunerea motivată legal și canonic pentru desfacerea căsătoriei. În caz că unul dintre soți nu s'ar prezenta la prima chemare, va fi chemat a doua oară, când parohul va dresa procesul-verbal și numai cu un soț prezent.

ART. 9. — Actele sosite la Chiriarhie se predau Consilierului referent încredințat cu afacerile matrimoniale care studiază încă odată dosarul și face propunere scrisă Episcopului eparhial pentru desfacerea căsătoriei. În propunere va arăta și motivele canonice și legale în baza cărora se va putea desfacerea căsătoriei.

Episcopul aprobă sau respinge desfacerea căsătoriei și liberează

sentința cuvenită. Sentința asemenea va fi motivată canonic.

La Episcopie se păstrează o copie a sentinței de divorț; un exemplar al sentinței se păstrează în dosarul dela arhivă.

ART. 10. — Desfacerea căsătoriei intră între atribuțiile Episcopului local.

ART. 11. — Sentința de desfacerea căsătoriei este operantă pentru ambii soți divorțați, chiar dacă numai unul a făcut această cerere. Cel ce face cererea trebuie să fie însă de religie ortodoxă.

ART. 12. — Sentința se comunică prin oficiul protopopesic:

- Oficiul parohial unde s'a încheiat căsătoria desfăcută;
- Oficiul parohial care a propus desfacerea căsătoriei;
- Oficiul parohial căreia-i aparține cel divorțat la data pronunțării sentinței. Acest oficiu parohial comunică apoi sentința părților.

ART. 13. — Oficiul parohial dela litera a) din articolul precedent, va face mențiune în registrul căsătoriilor despre acest divorț, trecând numărul și data sentinței Chiriarhului. Dacă i se cere un nou extras din matricolă, acesta va cuprinde și mențiunea divorțului.

Oficiul parohial de sub litera b), ia la cunoștință sentința de divorț, iar cel dela litera c) o ține în evidență în vedere recăsătoririi părților și poate libera oricând certificate despre desfacerea căsătoriei anterioare.

ART. 14. — Parohul și orice preot cununător va observa cu strictețe dispozițiile din acest regulament, fiind punibil conform art. 52 din regulamentul disciplinar în caz de abatere sau neglijență.

ART. 15. — Pentru evitarea greșelilor, preoții parohi vor observa la cununii următoarele:

- Mențiunea din buletinul Primăriei referitoare la situația celor în cauză (divorțați, văduvi juni, etc). Pe cei divorțați nu-i poate cununa până nu i se prezintă sentința de divorț a Episcopului cuprinzând și dispensa de recăsătorire.

- Nici un preot nu poate oficia taina căsătoriei persoanelor cari nu aparțin parohiei sale, decât numai în cazuri excepționale admise de Episcopie, sau din încredințarea parohului respectiv.

Dacă mirii aparțin la două parohii, ori care dintre cei doi pa-

rohi poate săvârși taina cununiei, după dorința mirilor.

ART. 19. — Preotul paroh nu poate pretinde pentru sine nici un fel de taxă pentru lucrările săvârșite în legătură cu desfacerea unei căsătorii și este obligat a depune toată silința pentru îndeplinirea fără târăganare a formelor de mai sus.

ART. 20. — Chiriarhii pot impune celor divorțați câte un canon de pocăință, sau o taxă dela 100—500 lei, după împrejurări, taxă ce se va vărsa fondului de propagandă religioasă sau fondului milelor dela eparhii. Cei săraci vor fi scutiți de această taxă.

ART. 21. — Prezentul regulament intră în vigoare pe data votării lui de Sfântul Sinod.

În viitor toate cererile pentru desfacerea căsătoriilor religioase se vor întocmi de către oficiile parohiale și ținând seama cu strictețe de prevederile prezentului Regulament.

Motivele de divorț specificate în art. 4 vor fi dovedite de către oficiul parohial drin adeverința oficială a parohului sau a primăriei comunale.

În cazuri excepționale se admite a se face dovada adulterului și prin martori sub presare de jurământ. În acest caz oficiul parohial este dator a raporta și informațiile sale asupra motivelor de divorț și asupra celor declarate de martori.

Actele de divorț bisericesc, se vor înainta de către oficiile parohiale pe cale ierarhică prin oficiile protopopesici, cari le vor înainta aci fără a le mai trece prin scaunul protopopesic.

Toate actele se vor face în mod gratuit afară de timbrele și prețul tipăriturii pentru extrasul din matricula cununaților.

Cel care face cererea pentru desfacerea căsătoriei religioase va fi impus la o taxă dela 100—500 lei pentru fondul milelor dela arhiepiscopie. Cei săraci vor fi scutiți de această taxă.

Propunerea pentru stabilirea acestei taxe o va face oficiul parohial odată cu înaintarea cererii, ținând seama de starea materială a solicitanților.

Suma stabilită se va înainta Cassieriei noastre numai după primirea sentinței de divorț, aceasta pentru a nu fi puși în situație de-a restitui taxa în cazul când din lipsă de motive canonice nu putem desface căsătoria religioasă.